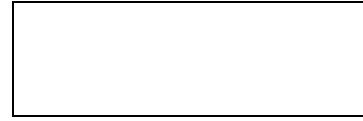

Кутасін Борис Петрович

19 жовтня 1926 р. –

*Доктор технічних наук, професор,
ректор Одеського електротехнічного
інституту зв'язку ім. О. С. Попова
(1966-1981 рр.)*

Державні нагороди та почесні звання :

знак «Відмінник Цивільної оборони СРСР»;

знак Міністерства зв'язку СРСР «50 років провідного мовлення» (1971);

орден «Знак пошани» (1976);

медаль «За доблесну працю» (1970);

Почесна грамота Міністерства зв'язку СРСР (1976);

Почесна грамота Міністерства зв'язку СРСР і ЦК профспілки працівників зв'язку (1967);

срібна медаль ВДНГ СРСР (1972);

почесний робітник Морського флоту СРСР.

Основні напрямки наукової діяльності : електроавтоматика.

Кандидатська дисертація : Автоматическое регулирование напряжения судовых синхронных генераторов с применением карборундовых сопротивлений.

Місце захисту : Одеський інститут інженерів морського флоту.

Рік захисту : 1954 р.

Докторська дисертація : Динамика и оптимальное управление гребного электрического двигателя постоянного тока, работающего в комплексе : корпус судна, винт, двигатель при движении судна на волнении.

Місце захисту : Одеський інститут інженерів морського флоту.

Рік захисту : 1965 р.

Наукова школа в галузі електроавтоматики.

Життєвий і науковий шлях Кутасіна Б. П.

Кутасін Борис Петрович працював на посаді ректора Одеського електротехнічного інституту зв'язку ім. О. С. Попова з грудня 1966 року до березня 1981 року. Він самостійно вирішував найскладніші поставлені завдання в навчальному процесі, наукових дослідженнях, що проводилися в інституті.

Народився Борис Петрович 19 квітня 1926 року в м. Астрахані. Свою трудову діяльність розпочав 1945 року електромонтером на заводі № 91 в м. Волгограді.

1949 року закінчив Одеське вище інженерно-морське училище. Після закінчення навчання Кутасіна Б. П. залишили працювати в училищі.

Він обіймав різні посади й пройшов шлях від асистента до заступника керівника училища з наукової та навчальної роботи.

1954 року Борис Петрович закінчує аспірантуру й захищає кандидатську дисертацію на тему «Автоматическое регулирование напряжения судовых синхронных генераторов с применением карборундовых сопротивлений» і йому присвоюють вчене звання доцента по кафедрі електричних машин. Кутасін Б. П. упродовж багатьох років бере активну участь у науково-дослідній та педагогічній роботі.

Він вперше розробив і прочитав курс «Судова електроавтоматика» для закладів вищої освіти ВМФ СРСР. Виданий 1962 р. підручник з цього курсу був єдиним як у нас, так і за кордоном. У вересні 1965 року Кутасін Б. П. успішно захистив докторську дисертацію і був затверджений у званні доктора технічних наук.

1966 року Борис Петрович видає другий підручник «Общая теория и пускорегулирующая аппаратура», а також навчальний посібник для курсів підвищення кваліфікації командного складу морського флоту. У квітні 1967 року за досягнуті наукові й педагогічні успіхи Кутасін Б. П. був затверджений у вченому званні професора.

Б. П. Кутасін є відомим науковцем у галузі автоматизованих електроенергетичних систем морських суден. Він вперше в нашій країні, а також

за кордоном, розробив теоретичні основи динаміки складних автоматизованих електроенергетичних і узагальнених енергетичних установок при русі судна на регулярному хвилюванні, а також виконав теоретичну базу для синтезу оптимальних систем управління. Його роботи сприяли успішному розв'язанню питання допуску електроплаву «Урал» для плавання в Північній Атлантиці.

1966 року Бориса Петровича Кутасіна призначено ректором Одеського електротехнічного інституту зв'язку.

Він створив в інституті кафедру основ автоматики й обчислювальної техніки, організував галузеву науково-дослідну лабораторію розпізнавальних пристроїв. Лабораторія розпізнавальних пристроїв була затверджена наказом Міністра зв'язку СРСР від 25.12.1969 р. Згідно з наказом наукове керівництво лабораторією було доручено Б. П. Кутасіну. У лабораторії розпізнавальних пристроїв було створене цифрочитальне обладнання для автоматичної листосортувальної машини, розпізнавальне й керувальне обладнання для лицевоштампелювальної машини. Обидва пристрої, прийняті Державною комісією, знаходилися в дослідній експлуатації. За своїми техніко-економічними даними вони перевершували аналогічні автомати, виготовлені в США, ФРН, Японії та інших країнах. Кутасін Б. П. склав наукову школу в галузі електроавтоматики. Він має понад 63 наукові й навчально-методичні праці, серед них 2 навчальні посібники для вишів, а також посібник підвищення кваліфікації командного складу морського флоту, підготував 11 кандидатів і 2 докторів технічних наук.

Упродовж 15 років Б. П. Кутасін був ректором Одеського електротехнічного інституту зв'язку. За цей час інститут отримав першу категорію вишів.

З огляду на великі заслуги в галузі наукових досягнень та підготовки інженерних кадрів зв'язківців, Президія Верховної Ради України присвоїла інституту почесне ім'я видатного науковця О. С. Попова. За цей час значно зросла матеріально-технічна база інституту. Побудовано та введено в експлуатацію п'ятиповерховий науково-лабораторний корпус, введено чотириповерховий

студентський гуртожиток, 1977 р. закінчено будівництво дев'ятиповерхового гуртожитку з двоповерховою прибудовою для студентської їдальні та комбінатом побутового обслуговування. Створено обчислювальну лабораторію на базі машини системи «Ряд» ЄС 10/20. Побудовано зали обчислювальної техніки курсового і дипломного проєктування. Реконструйовано наукові полігони. Більшість лабораторій оснащені сучасною технікою. Створені спеціалізовані аудиторії, оснащені сучасними засобами: політекономії, економіки зв'язку.

Кутасін брав активну участь у суспільній роботі. Був членом трьох вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій, заступник голови Одеської обласної Ради миру, голова Одеської обласної ради з науково-дослідної роботи студентів, член секції комітету з присудження державних премій в галузі науки і техніки при Раді Міністрів Української РСР.

1981 року відповідно до наказу Міністерства зв'язку СРСР Кутасін Б. П. був звільнений з посади ректора ОЕІЗ ім. О. С. Попова у зв'язку з переходом на посаду професора кафедри судових електричних машин до Одеського вищого інженерно-морського училища.

Наукові праці, навчальні та методичні посібники

-1954-

Автоматическое регулирование напряжения судовых синхронных генераторов с применением карборундовых сопротивлений [Текст] : автореф. дис. ... канд. техн. наук / Б. П. Кутасин ; ОВИМУ. – Одеса, 1954. – 12 с.

-1957-

Электрооборудование электрических станций и подстанций [Текст] : методуказания для заочников вузов ММФ / Б. П. Кутасин. – М. : Морской транспорт. – 1957. – 40 с.

-1958-

Общая теория электропривода и пускорегулирующая аппаратура [Текст] : методуказания для заочников вузов ММФ / Б. П. Кутасин. – М. : Морской транспорт. – 1958. – 34 с.

-1962-

Судовая электроавтоматика [Текст] : учебник для учащихся электромех. спец. стац. и заоч. фак. высш. инж. морских училищ Б. П. Кутасин. – М. : Морской транспорт, 1962. – 408 с.

-1963-

Судовая электроавтоматика [Текст] : метод. указания для вузов / Б. П. Кутасин. – М. : Морской транспорт. – 1963. – 15 с.

-1964-

Современные системы судовой электроавтоматики [Текст] : учеб. пособие для курсов повышения квалификации командного состава (электромех. и механ. спец.) морских судов. – М. : Транспорт, 1964. – 239 с.

-1965-

Динамика и оптимальное управление электрического двигателя постоянного тока, работающего в комплексе : корпус судна, винт, двигатель при движении судна на волнении [Текст] : автореф. дис. ... д-ра техн. наук / Б. П. Кутасин ; ОВИМУ. – Одесса, 1965. – 19 с.

Основы электроники и судовой электроавтоматики [Текст] : программа для ММФ / Б. П. Кутасин. – М. : Транспорт, 1965. – 10 с.

-1966-

Общая теория электропривода и пускорегулирующая аппаратура [Текст] : учебник для вузов электромех. фак. вузов ММФ / Б. П. Кутасин, Б. И. Норневский. – М. : Транспорт, 1966. – 315 с.

Судовая электроавтоматика [Текст] : программа для вузов / Б. П. Кутасин. – М. : Транспорт, 1966. – 16 с.

-1979-

Аналитические методы анализа процессов регулирования в системах автоматики средств связи [Текст] : учеб. пособие / Б. П. Кутасин, В. И. Борщ. – Одесса : ОЭИС, 1979. – 59 с.

Наукові статті

-1956-

Графоаналитический метод решения алгебраических уравнений [Текст] / Б. П. Кутасин // Научные труды ОВИМУ : сборник. – М. : Морской транспорт. – 1956. – Вып. 2.

Опыт компаундирования синхронных генераторов с регуляторами РУН на танкерах типа «Казбек» [Текст] / Б. П. Кутасин, Ю. И. Архипов, В. Е. Диденко // БТЭИ : сборник. – М. : Морской транспорт. – 1956. – Вып. 8.

Опыт эксплуатации угольных регуляторов напряжения судовых генераторов [Текст] / Б. П. Кутасин // БТЭИ : сборник. – М. : Морской транспорт. – 1956. – Вып. 2.

-1958-

Компаундирование автоматических регуляторов напряжения на танкерах типа «Волго-Дон» // Научные труды ОВИМУ: сборник. – М. : Морской транспорт. – 1958. – Вып. 3.

-1962-

Диаграмма устойчивости для линейных систем четвертого порядка [Текст] / Б. П. Кутасин // Известия вузов. Электромеханика. – 1962. – № 10.

-1963-

Гребной электропривод постоянного тока в режиме качки судна [Текст] / Б. П. Кутасин // Судовые установки : сборник трудов вузов ММФ. – М. : Морской транспорт. – 1963. – Вып. 2.

Изменение схемы электрооборудования главных двигателей Д-50 [Текст] / Б. П. Кутасин, В. Е. Диденко // ТЭИ : сборник. – М. : Союзморниипроект, 1963. – № 64.

-1965-

Автоматическое управление ГЭУ судов типа «Мирный» при движении на волнении [Текст] / Б. П. Кутасин, В. Е. Диденко // Судовые силовые установки : сборник. – М. : Транспорт, 1965. – Вып. 4.

О влиянии нерегулярной качки судна на работу гребного двигателя [Текст] / Б. П. Кутасин // Судостроение. – 1965. – № 4.

-1966-

Об оптимальном управлении двигателем постоянного тока с использованием вычислительного устройства при движении судна на волнении [Текст] / Б. П. Кутасин // Вычислительная техника на морском транспорте : сборник. – М. : Транспорт, 1966.

Об оптимальном управлении рулевым электроприводом постоянного тока [Текст] / Б. П. Кутасин, А. А. Горин // Электромеханика. – 1966. – № 9.

Применение теории вероятностей к анализу работы главного судового двигателя при качке судна [Текст] / Б. П. Кутасин // Судостроение и судоремонт : сборник. – Харьков, 1966. – Вып. № 4.

-1967-

Моделирование автоматизированной ГЭУ постоянного тока при движении судна на волнении [Текст] / Б. П. Кутасин, М. С. Воловников // Судовые силовые установки : сборник. – М. : Транспорт, 1967. – Вып. 6.

Оптимальные законы управления гребными электрическими установками при движении судна на волнении [Текст] / Б. П. Кутасин // Труды Всесоюз. научно-технической конференции по автоматизации технич. средств судов (февраль 1966, ЦНИИ им. А. Н. Крылова). – Л., 1967.

-1968-

Инвариантные системы регулирования мощности гребной электрической установки постоянного тока [Текст] / Б. П. Кутасин, М. С. Воловников // Электромеханика. – 1968. – № 6. – С. 671.

Моделирование динамики системы : дизель – генератор – индукционный регулятор – асинхронный двигатель на АВМ [Текст] / Б. П. Кутасин, Л. К. Коноваленко // Судовые машины и механизмы : сборник. – Одесса : ОИИМФ, 1968. – Вып. 2.

-1969-

Некоторые вопросы применения ЭВМ для управления сетью связи [Текст] / Б. П. Кутасин, Л. Е. Ящук // Труды ОЭИС им. А. С. Попова : сборник. – Одесса, 1969. – № 18. – С. 3-12.

-1973-

Об эффективности обнаруживающего кода с контрольным суммированием цифр [Текст] / Б. П. Кутасин, Л. Е. Ящук // Вопросы электросвязи : сборник. – К. : Техніка, 1973. – С. 3-8

Поиск кратчайших путей в связывающей сети с переменной структурой [Текст] / Б. П. Кутасин, Л. Е. Ящук // Вопросы электросвязи : сборник. – К. : Техніка, 1973. – С. 26-36.

-1974-

К юбилею Э. В. Зеляха [Текст] / Б. П. Кутасин // Электросвязь. – 1974. – № 15. – С. 79.

-1976-

Некоторые проблемы синтеза оптимальных автоматических систем высокого порядка с периодическими гиперповерхностями переключения [Текст] / Б. П. Кутасин, Л. Е. Ящук // Многоканальная связь : сборник. – К. : Техніка, 1976. С. 6-10.

Ускоренный поиск путей в связывающей сети с переменной структурой [Текст] / Б. П. Кутасин, Л. Е. Ящук // Многоканальная связь : сборник. – К. : Техніка, 1976. – С. 3-6.

-1979-

Научные методы решения проблемы [Текст] / Б. П. Кутасин, Л. Е. Ящук // Вестник связи. – 1979. – № 10. – С. 44.

Оптимальная система автоподстройки частоты управляемой кусочно-постоянной характеристикой фазового детектора [Текст] / Б. П. Кутасин, В. И. Борщ // Труды учебных институтов связи. Теория передачи информации по каналам связи : сборник. – 1979. – С. 134.

-1980-

Вопросы оптимизации управления параллельными процессорами [Текст] / Б. П. Кутасин, Л. Е. Ящук // Проблемы, методы и средства электрической связи. – К., 1980. – С. 6-11.

Оценка эффективности выбора оптимального порога квантования в устройстве распознавания индексов почтового кода [Текст] / Б. П. Кутасин, Ф. В. Фролов // Проблемы, методы и средства электрической связи : сборник. – К., 1980. – С. 111-116.

50-летию ОЭИС им. А. С. Попова [Текст] / Б. П. Кутасин // Электросвязь. – 1980. – № 10.

-1981-

Повышение качества синхронного радиовещания на длинных и средних волнах [Текст] / Б. П. Кутасин, В. И. Борщ, В. А. Носенко // Труды учебных институтов связи. Радиотехнические системы и устройства / ЛЭИС. – Л., 1981. – С. 119-126.

Дисертації, захищені під керівництвом проф. Кутасина Б. П.

Алескеров Х. А. Исследование вопросов автоматизации процессов сбора информации и определения стоимости разговоров в междугородной телефонной связи [Текст] : дис. ... канд. техн. наук / Х. А. Алескеров ; науч. рук. Б. П. Кутасин; ОЭИС им. А. С. Попова. – Одесса, 1973. – 200 с.

Борщ В. И. Анализ и синтез оптимальных автоматических систем с многопараметровыми регуляторами переменной структуры [Текст] : дис. ... канд. техн. наук / В. И. Борщ ; науч. рук. Б. П. Кутасин ; ОЭИС им. А. С. Попова. – Одесса, 1970. – 296 с.

Князева Н. А. Исследование и разработка методов поиска оптимальных путей передачи информации в связывающих сетях [Текст] : дис. ... канд. техн. наук / Н. А. Князева; науч. рук. Б. П. Кутасин ; ОЭИС им. А. С. Попова. – Одесса, 1973. – 205 с.

Светлицкий А. М. Разработка методов оптимального распределения каналов в многополюсной сети связи [Текст] : дис. ... канд. техн. наук / А. М. Светлицкий ; науч. рук. Б. П. Кутасин ; ОЭС им. А. С. Попова. – Одесса, 1972. – 118 с.